

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO
VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Z A R A S A I

1951 m.

lapkričio mėn.

11

SEKMADIENIS

Nr.90(658)

Kaina 15 kap.

Lenino—Stalino partijos vadovaujama, tarybinė liaudis atsiekė naujų išrymių laimėjimų savo pergalingame žengime į komunizmą.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 34-osios metinės

L. P. Berijos pranešimas Maskvos Tarybos iškilmingajame posėdyje 1951 m. lapkričio 6 d.

Draugai!

Tarybų Sąjungos tautos šiandien švenčia trisdešimt ketvirtąsias metines Didžiosios Spalio revoliucijos, nušviestos Lenino genijaus, atvėrusios žmonių kelią į naują, socialistinį pasaulį. Kiekvieną metą žengiant šiuo keliu atneša mūsų Tėvynei naujus laimėjimus.

Visa bolševikų partijos ir Tarybinės Vyriausybės veikla per laikotarpį nuo 33-ųjų iki 34-ųjų Spalio revoliucijos metų, kaip ir per visus metus po didžiojo Lenino mirties, vyko mūsų vadui draugui Stalinui išmintingai vadovaujant. (Ilgai trunką plovimą). Draugas Stalinas su genialių išvalgumu orientuoja partiją ir liaudį sudėtingiausiose vidinio bei tarptautinio gyvenimo reiškinuose ir nužymi tolesnio vystymosi perspektyvas. Neišsenkama draugo Stalino energija, su kuria jis kasdien vadovauja tiek dideliems, tiek ir mažiesiems reikalams, jo mokėjimas nustatyti svarbiausius Tarybų valstybės uždavinius ir nukreipti visas mūsų jėgas jiems išspręsti, užtikrina Tarybų Sąjungos tautoms didžias pergalės komunizmo šalyje. (Plovimą).

Praėję 1950 metai buvo pirmojo pokarinio penkmečio užbaigimo metai. Tarybiniai žmonės ir visi mūsų draugai užstenyje su džiaugsmu sužinojo, kad pokarinio penkmečio planas TSRS liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti, už kurio įvykdymą mūsų liaudžiai teko kovoti sunkiomis didžiū karo padarytų žaizdų gydymo sąlygomis, sėkmingai įvykdytas. Tai, be abejojimo, yra nauja didelė tarybinės liaudies pergalė, kurios dėka dar labiau išaugo mūsų socialistinės valstybės galia. Taikios statybos lai-

Nauji taikios statybos laimėjimai TSRS

Mūsų šaliai 1951 metai yra tolesnio socialistinės ekonomikos ir kultūros kilimo metai. Darbininkai, kolūkiečiai ir inteligentija, užimti taikiu kūrybinio darbu savo Tėvynei labai, su milžinišku įkvėpimu kovoja už valstybinių planų įvykdymą ir viršijimą. Apie tai ryškiai liudija spaudoje skelbiami patriotiniai laiškai draugui Stalinui, kuriuose pramonės, žemės ūkio, transporto ir statybos darbuotojai praneša apie savo gamybinės pergalės ir naujus įsipareigojimus, prisimintus socialistiniame lenktyniavime.

Bolševikų partija įkvepia ir organizuoja mūsų liaudį didvyriškiems darbo žygiams, nukreipia jos kūrybinę energiją į vieningą tikslą—komunizmo triumfą. Didžiosios Lenino—Stalino idėjos kasdien vis giliau įsisakverbia į plačiųjų darbo žmonių masių sąmonę, gausindamos jų jėgas ir nušviendamos joms kovos ir pergalės kelią. Tai pasireiškia sąmoninga pažūra į darbą, neišsenkama iniciatyva vykdančią savo pareigą visuomenel, valstybei. Tai yra mūsų santvarkos nenugalimumo šaltinis, mūsų darbo nuolatinių laimėjimų

mėjimai atvedė į darbo žmonių gyvenimo materialinio ir kultūrinio lygio tolesnį kilimą.

Užsienio politikos srityje Tarybų Sąjunga, kaip ir anksčiau, nenuilstamai kovojo už taiką, kas dar aukščiau pakėlė jos tarptautinį autoritetą.

Visame pasaulyje per paskutiniuosius metus dar labiau išryškėjo du poliai—du traukos centrai. Iš vienos pusės—Tarybų Sąjunga, vadovaujanti socializmo ir demokratijos stovyklai, kaip traukos centras visų pažangiųjų jėgų, kovojančių už tai, kad būtų užkirstas kelias naujam karui ir sutvirtinta taika, už tautų teisę pačioms tvarkyti savo gyvenimą. Iš kitos pusės—Jungtinės Amerikos Valstybės, vadovaujančios imperikalizmo stovyklai, kaip traukos centras agresyviųjų ir reakcinių viso pasaulio jėgų, siekiančių sukelti naują pasaulinį karą apiplėšti ir pavergti kitoms tautoms.

Socializmo ir demokratijos stovykloje praėjusieji metai buvo darbo žmonių jėgų tolesnio augimo ir telkimosi, jų ekonomikos ir kultūros vystymosi bei gyvenimo lygio kilimo metai. Naujosios demokratijos šalių tautos, didžioji kinų tauta, išplėsusios savo likimą iš imperialistinių pavergėjų rankų, Tarybų Sąjungos tautų broliškai padedamos, džiaugsmingai ir tvirtai kuria naują, socialistinį gyvenimą. (Plovimą).

Imperializmo stovykloje praėjusieji metai buvo naujo vidinių ir išorinių prieštaravimų paastrėjimo, kapitalistinės sistemos bendrosios krizės tolesnio pagilėjimo ir šios sistemos tolesnio silpnėjimo metai, metai visos ekonomikos pajungimo nusikaltamiems karo ruošimo tikslams ir negailestingo puolimo prieš darbo žmonių gyvybinius interesus.

šaltinis.

Darbo rezultatai ūkinės statybos srityje per dešimt šių metų mėnesių rodo, kad 1951 metų liaudies ūkio planas bus įvykdytas ir viršytas. (Plovimą). Pramonės produkcija palyginti su praeitais metais padidėja daugiau kaip 15 procentų ir du kartus viršys prieškarinių 1940 metų produkciją. Pagrindiniai gamybiniai pramonės fondai palyginti su 1950 metais išauga 12 procentų.

Techninio apginklavimo ir darbininkų kvalifikacijos kilimas bei gamybos organizavimo gerinimas įgalino pakelti darbo našumą pramonėje 10 procentų palyginti su praeitais metais. Beveik du trečdaliai pramonės produkcijos padidėjimo šiais metais bus gauti darbo našumo pakėlimo sąskaita. Tai reiškia, kad pramonės produkcija pas mus iš esmės auga keliant darbo našumą.

Produkcijos savikainos mažinimas, kaip ne kartą yra nurodęs draugas Stalinas, yra pramonės darbo kokybės rodiklis, vienas ypatingai svarbių sąkaupų šaltinių liaudies ūkyje. Kartu su tuo jis yra būtina sąlyga

kainoms mažinti ir, vadinasi, darbo žmonių materialinei gerovei kilti. Šiais metais savikainos mažinimo planas bus viršytas, kas vien pramonės produkcijoje duos 26 milijardus rublių ekonomijos.

Visos sunkiosios ir lengvosios pramonės šakos šiais metais pasiekė rimtą gamybos padidėjimą.

Žymiai išauga juodųjų metalų gamyba. Palyginti su praėjusiais metais vien tik ketaus išlydymo padidėjimas sudarys šiais metais 2 milijonus 700 tūkstančių tonų, plieno—apie 4 milijonus tonų, valcuotų metalų—3 milijonus tonų. Tarybų Sąjunga dabar išlydo plieno maždaug tiek pat, kiek Anglija, Prancūzija, Belgija ir Švedija, kartu paėmus. (Plovimą). Mūsų metalurgai dabar žymiai našiau išnaudoja aukštakrosnes ir marteno krosnis. Vien iš to 1951 metais bus papildomai gauta 1 milijonas 300 tūkstančių tonų ketaus ir 1 milijonas 350 tūkstančių tonų plieno.

Ne mažiau reikšmingas yra šiais metais pasiektas spalvotųjų ir retųjų metalų gamybos padidėjimas.

Juodojoje ir spalvotojoje metalurgijoje išaugo puikūs kadrai darbininkų, inžinierinių-techninių darbuotojų ir įmonių vadovų, gerai žinančių savo darbą ir be paliovos gerinančių gamybos techniką.

Sėkmingai vykdomas anglies gamybos planas. Per pastaruosius keletus metus kasmetinis anglies gamybos padidėjimas vidutiniškai lygus 24 milijonams tonų. TSRS anglies pramonė dabar ne tik patenkina mūsų šalies poreikius, bet ir užtikrina reikalingų rezervų sudarymą.

Paskutiniaisiais metais įvykdytas techninis anglies pramonės perginklavimas įgalino pilnutinai mechanizuoti tokius sunkius ir daug darbo reikalaujančius procesus, kaip anglies užkirtimas, atskėlimas ir gabenimas klotuose, o taip pat anglies požeminį transportavimą ir pakrovimą į geležinkelio vagonus.

Tarybinė Vyriausybė ir asmeniškai draugas Stalinas nuolatosis rūpinasi visokeriopu šachtininkų darbo palengvinimu ir jų gyvenimo sąlygų pagerinimu. Skirtingai nuo kapitalistinių šalių, kur šachtininkai—tai labiausiai užgulti ir vargingi žmonės, Tarybinėje valstybėje šachtininkai yra apgaubti dėmesiu ir pagarba. Anglies pramonės darbininkai pagal darbo užmokestį užima pirmąją vietą kitų šakų darbininkų tarpe. Dėl to mes turime nuolatinius kvalifikuotus šachtininkų kadrus, užtikrinančius sėkmingą anglies pramonės vystymąsi.

Dar žymesni yra mūsų naftos pramonės pasiekimai. Per eilę paskutiniųjų metų kasmetinis naftos gamybos padidėjimas pas mus sudaro keturis su puse milijono tonų. Šiais metais naftos gamybos planas bus viršytas. Didelės tiriamojo gręžimo programos įvykdymo išdavoje atrasti turtingi naftos telkiniai naujuose rajonuose ir žymiai išaugo naftos ištir-

tosios pramoninės atsargos.

Stambiu mastu išvystyti naftą perdirbančių gamyklų statybos ir išplėtimo darbai. Vien naujosios, pirmarūšės tėvyninė technika aprūpintos ir šiais metais į darbą paleidžiamos įmonės gali kasmet perdirbti 6 milijonus tonų naftos.

Galima tvirtai pasakyti, kad draugo Stalino iškeltasis uždavinys—padidinti naftos gamybą iki 60 milijonų tonų per metus—bus įvykdytas pirmą laiką. (Plovimą).

Dideli laimėjimai pasiekti vystant mūsų šalies elektrifikavimą. Šiais metais bus pagaminta 104 milijardai kilovatvalandžių elektros energijos,—tai viršija elektros energijos gamybą Anglijoje ir Prancūzijoje, kartu paėmus. Vien metinis elektros energijos išdirbio padidėjimas pas mus šiais metais sudaro daugiau kaip 13 milijardų kilovatvalandžių, tai septynis kartus viršija visą elektros energijos gamybą ikirevoliucinėje Rusijoje.

Šiais metais dar plačiau išsivystė naujų elektrinių statyba. Bendras 1951 metais paleidžiamų veiktų elektrinių ir naujų agregatų pajėgumas sudarys apie 3 milijonus kilovatų, kas yra maždaug tolygu 5 tokioms stambioms elektrinėms, kaip Dnieprogesas.

Kasmet auga mūsų chemijos pramonė. Žymiai padidėjo cheminių trąšų gamyba ir beveik dvigubai padidėjo palyginti su 1950 metais gamyba naujų organinių nuodingų chemikalų kovai su žemės ūkio kultūrų kenkėjais ir piktžolėmis. Sintetinio kaučiuko gamyba palyginti su praeitais metais padidėja 20 procentų. Chemijos pramonės darbuotojai, glaudžiai bendradarbiaudami su tarybiniais mokslininkais, pasiekė rimtus laimėjimus sprendžiant stambias technines problemas chemijos srityje.

Mūsų ūkinis vystymasis būtų neįmanomas be tėvyninės ir mašinų gamybos—viso liaudies ūkio techninės pažangos pagrindu—nuolatinio augimo ir tobulėjimo.

Bendroji mašinų gamybos produkcija palyginti su praėjusiais metais padidėja 21 procentu. Gamyba svarbiausiųjų energetinių įrengimų rūšių elektrinėms išauga 2—3 kartus. Šiais metais mes gaminame 150 tūkstančių kilovatų pajėgumo garo turbiną. Tokio pajėgumo turbina sukuriamą pirmą kartą pasaulyje,—kas liudija apie tarybinio mokslo ir technikos subrendimą. Palyginti su 1950 metais beveik dvigubai padidėja naftos aparatūros gamyba. Mašinų gamybos pramonė 1951 metais gamina daugiau kaip 400 naujų mašinų ir mechanizmų tipų.

Mūsų mašinų gamintojai turi teisę didžiuliais laimėjimais gaminant sudėtingiausią šiuolaikinę aparatūrą, geofizinius, elektromechaninius, elektroninius, elektrovakuuminius ir kitus tikslius prietaisus.

Pramonės sėkmingo vystymosi ir žemės ūkio žaliavų gamybos didėjimo dėka žymiai plečiama plataus vartojimo prekių gamyba. Šiemet

(Nukelta į 2 pusl.)

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 34-osios metinės

L. P. Berijos pranešimas Maskvos Tarybos iškilmingajame posėdyje 1951 m. lapkričio 6 d.

(Atkelta iš 1 pusl.)

Vyriausybė draugo Stalino iniciatyva ėmėsi priemonių maisto ir pramonės prekių gamybai padidinti viršum metinio plano numatyto kiekio. Dėka to gyventojai gaus daugiau, negu 1950 metais, pramonės ir maisto prekių: audinių — 24 procentais, trikotažo dirbinių — 35 procentais, avalynės — 12 procentų, mėsos ir mėsos produktų — 20 procentų, žuvies produktų — 8 procentais, augalinio aliejaus — 35 procentais, sviesto — 8 procentais, cukraus — 24 procentais, arbatžolių — 38 procentais; kultūrinių-buitinių prekių: dviračių — beveik dvigubai, radijo imtuvų — 25 procentais, laikrodžių — 11 procentų, foto aparatų — 39 procentais, siuvamųjų mašinų — 28 procentais, baldų — 44 procentais. Mūsų pramonė jau pradeda masiškai gaminti televizorius, kambarinius šaldytuvus, skalbiamąsias ir kitas namų apyvokos mašinas.

Kaip matote, mūsų pramonė turi rimtus laimėjimus. Tačiau mes neturime užmiršti ir apie trūkumus darbe atskirų įmonių, kurios dėl blogo gamybos organizavimo ir silpno priešaktinės technikos išnaudojimo neįvykdo užduočių darbo našumui pakelti ir saviškai sumažinti, prileidžia žaliavos ir kuro pereikvojimą, o taip pat nuostolius dėl netekalo. Šių trūkumų pašalinimas įgalintų papildomai gauti žymią ekonomiją.

Atskiros įmonės, įvykdydamos ir viršydamos bendrosios produkcijos planą, ne visuomet įvykdo valstybinio plano nustatytas užduotis svarbiausioms dirbinių rūšims gaminti. Šių įmonių vadovai nori, matyti, palengvinti sau darbą ir gamina tuos dirbinius, kurie reikalauja mažiau pastangų ir rūpesčių. Jiems būtų laikas suprasti, kad valstybei reikalingas ne visoks plano įvykdymas ir viršijimas, o tik toks, kuris aprūpina liaudies ūkį jam reikalinga produkcija.

Mūsų socialistiniame ūkyje kiekvienas vadovas, ar jis dirba didelį ar mažą darbą, turi statyti valstybės interesus aukščiau už viską ir griežtai laikytis valstybinės drausmės. Reikia ryžtingai išgyvendinti vis dar atskirų ūkio darbuotojų tirpe tebe pastebimą siaurą žinybinę pažiūrą į darbą, darančią žalą mūsų planinio ūkio interesams.

Šie metai pažymėti mūsų socialistinio žemės ūkio tolesniu kiltimu. Padidėjęs žemės ūkio techninis apginklavimas ir geresnis darbų organizavimas įgalino šiemet nuimti grūdinių kultūrų derlių per trumpesnę laiką ir žymiai sumažinti grūdų nuostolius. Kolūkiai ir tarybiniai ūkiai surinko aukštos kokybės grūdų derlių, pirma laiko įvykdė išpareigojimus grūdams pristatyti valstybei ir užtikrino sėklinių fondų supylimą. Per pastaruosius kelerius metus bendrasis grūdų derlius kasmet viršija 7 milijardus pūdų.

Medvilnės ir cukrinių runkelių mes šiemet surinksime daugiau, negu pernai. Mūsų šalis dabar gamina medvilnės daugiau, negu savo medvilninkystė garsūs Indija, Pakistanas ir Egiptas kartu paėmus. (Plojimai).

Kolūkiai ir tarybiniai ūkiai sėkmingai kovoja už išgyvendinimą Stalininės programos socialistinei gyvulininkystei išvystyti. Visuomeninė kolūkių gyvulininkystė drauge su tarybinių ūkių gyvulininkyste pasidarė vyraujančia bendrajame gyvulių skaičiujė. Ypatingai svarbiu užda-

viniu gyvulininkystės srityje ir toliau pasilieka pašarų bazės išplėtimas.

Žemės ūkis kasmet gauna iš valstybės didelį kiekį naujausių mašinų. Šiemet jis gaus 137 tūkstančius traktorių, skaičiuojant penkiolikajėgiais, 54 tūkstančius kombainų grūdinių derliui nuimti, iš jų — 29 tūkstančius savaeigių, o taip pat du milijonus kitų žemės ūkio mašinų ir įrankių. Vykdomi dideli darbai žemės ūkiui elektrifikuoti. Visa tai įgalina dar labiau mechanizuoti pagrindinius žemės ūkio darbus, palengvinti kolūkiečių darbą ir pakelti jo našumą. Mašinų—traktorių stotys šiuo metu atlieka daugiau kaip du trečdalius visų lauko darbų kolūkiuose. 1951 metais kolūkiuose mechanizuotas beveik visas arimas, trys ketvirtadaliai sėjos atliekama traktorinėmis sėjamosiomis, daugiau kaip 60 procentų viso grūdinių kultūrų ploto nuimta kombainais. Beveik pilnutinai mechanizuoti visi pagrindiniai žemės ūkio darbai tarybinuose ūkiuose.

Nenukrypstamai auga kolūkių visuomeninis turtas. Kolūkių nedaliojamieji fondai vien per pereitus metus padidėjo 11 procentų. Būtina, kad kolūkiečiai ir ateityje visokeriopa stiprintų bei vystytų visuomeninį ūkį — šį kolūkių tolesnio kilimo ir kolūkiečių materialinės gerovės augimo pagrindą.

Drauge su pramone ir žemės ūkiu auga ir mūsų geležinkelių, upių bei jūrų transportas. Šiemet geležinkelių krovinių apyvarta padidėjo 11 procentų. Beje, šie 11 procentų padidėjimo yra beveik lygūs visai melnei krovinių apyvartai Anglijos ir Prancūzijos geležinkeliuose, kartu juos paėmus. (Plojimai). Krovinių pervežimai upių transportu padidėjo 12 procentų ir jūrų transportu — 7 procentais. Tolesnis mūsų gausiosios transportininkų armijos uždavinys vis dar tebera spartinti vagonų apyvartą ir geriau išnaudoti visus geležinkelių transporto riedmenis, upių ir jūrų transporto priemones.

Mūsų šalis vykdo plačią statybos programą. Kapitalinės statybos mastas kasmet didėja. Valstybinių kapitalinių investicijų apimtis šiemet daugiau kaip pustrėčio karto viršija kapitalinių investicijų apimtį prieškariniais 1940 metais.

Statybinės organizacijos gauna vis daugiau mašinų ir mechanizmų, pagerėjo jų aprūpinimas statybinėmis medžiagomis. 1951 metais žymiai padidėja ekskavatorių, skreperių, buldozerių turimas parkas. Cemento gamyba per metus padidėja 2 milijonais tonų. Žymiai padidėja plytų, šiferio, ketinių ir keraminių vamzdžių bei kitų statybinių medžiagų gamyba.

Mūsų statybininkai pasiekė tam tikrus laimėjimus, mažindami statybos kainą ir trumpindami jos laiką. Tačiau jiems reikia dar daug nuveikti. Reikia, visų pirma, prideramai sutvarkyti darbų organizavimą statybos aikštelėse, našiau išnaudoti statybinius mechanizmus, geriau organizuoti darbą ir žymiai sumažinti pridėtines išlaidas. Reikia pašalinti projektuose ir sąmatose vis dar tebeesanti nesaikingumas, brangi nančius statybą.

Ypatingą vietą mūsų statyboje, kaip joms yra žinoma, užima labai stambūs hidrotechniniai įrenginiai, kurie yra statomi prie Volgos, prie Dono, prie Dniepro ir Amu-Darjos. Šios statybos neturi sau lygių pasaulyje

ties savo masto, tiek ir statybos tempų atžvilgiu. Vyriausybės nustatyti darbu planai 1951 metams visose statybose sėkmingai įvykdomi ir viršijami.

Jau 1952 metais perduodamas eksploatavimui pirmasis šių įrenginių — Volgos—Dono vandens kelias. Atidarius šį kelią, bus sujungtos į vieningą transporto sistemą visos TSRS europinės dalies jūros. (Plojimai).

Išgyvendinus šiuos didingus hidrotechninius įrenginius, bus išspręsti stambūs liaudies ūkio uždaviniai. Vien naujosios elektrinės kasmet duos dvidešimt du su puse milijardo kilovatvalandžių pigios elektros energijos, kas beveik lygu visam metiniam elektros energijos išdirbiui Italijoje. Drėkinamųjų ir vandeniu aprūpinamųjų plotų išplėtimas įgalins papildomai išauginti per metus 3 milijonus tonų medvilnės žaliavos, — kas sudaro daugiau kaip vieną trečdalį medvilnės vidutinės metinės gamybos Jungtinėse Amerikos Valstybėse, — pusę milijardo pūdų kviečių, 30 milijonų pūdų ryžių ir 6 milijonus tonų cukrinių runkelių. Galvijų skaičius šiuose rajonuose padidės 2 milijonais ir avių skaičius — 9 milijonais.

Šių įrenginių statyba pradėta pagal iniciatyvą draugo Stalino, kuris nenuilstamai rūpinasi mūsų Tėvynės gerove ir klestėjimu, tarybinių žmonių darbo palengvinimu ir gyvenimo sąlygų pagerinimu. Draugo Stalino iniciatyva sutiko karštą paramą visos mūsų liaudies, kuri teisingai pavadino šiuos įrenginius didžiosiomis stalininėmis komunizmo statybomis. (Ilgai trunką plojimai).

Priešingai kapitalizmo šalims, kur gamyba tarnauja išnaudotojų saujelės pasipelnijimo ir turtinimo tikslams, mūsų šalyje darbo žmonių interesai yra viso liaudies ūkio vystymosi pagrindas. Metai iš metų auga nacionalinės pajamos, ir šiuo pagrindu didėja darbininkų, tarnautojų bei valstiečių pajamos. 1951 metais TSRS nacionalinės pajamos padidėja 12 procentų palyginti su 1950 metais.

Tarybinė Vyriausybė vykdo politiką sistemingai mažinti kainas masinio vartojimo prekėms. Šių metų kovo mėnesį buvo įvykdytas naujas, ketvirtasis per pastaruosius metus, valstybinių mažmeninių kainų sumažinimas maisto ir pramonės prekėms, kas užtikrino tolesnį darbininkų ir tarnautojų realaus darbo užmokesčio užpadidėjimą bei valstiečių išlaidų sumažėjimą atpigintoms pramonės prekėms pirkti.

Šiemet bendroji prekių apyvartos apimtis padidėja 15 procentų palyginti su praeitais metais. Tačiau reikia pažymėti, kad prekybos organizacijų darbe esama nemaža trūkumų. Vis dar silpnai tirama gyventojų paklausa, daromos klaidos atgabenant atskiras prekes į sritis ir respublikas, ne visuomet sumaniai išnaudojami prekių ištekliai. Prekybos darbuotojai turi rimtai pagerinti tarybinio vartotojo aptarnavimą.

Partija ir Vyriausybė nuolatos rūpinasi darbo žmonių butų sąlygų gerinimu. Šiais metais miestuose ir darbininkų gyvenvietėse perduodami eksploatacijon gyvenamieji namai bendro ploto maždaug 27 milijonų kvadratinųjų metrų, o kaimo vietovėse kolūkiečiai pastatys 400 tūkstančių gyvenamųjų namų.

Labai džiugu yra tai, kad liaudies gerovės kilimo ir tarybinės sveika-

tos apsaugos laimėjimų dėka mūsų šalyje mirtingumas sumažėjo du kartus palyginti su prieškariniais 1940 metais (plojimai) ir dar labiau sumažėjo vaikų mirtingumas. Kasmetinis grynasis TSRS gyventojų prieauglis jau keletą metų viršija gyventojų prieauglį 1940 metais ir sudaro daugiau kaip 3 milijonus žmonių. (Plojimai).

Tuo metu, kai kapitalizmo stovykloje imperialistiniai žmogėdros yra užimti išradimu įvairių „mokslinių“ priemonių geriausiai žmonijos daliai išnaikinti ir gimimų skaičiui sumažinti, pas mus, kaip pasakė draugas Stalin's, visų vertingiausias kapitalas yra žmonės, o žmonių gerovė ir laimė yra svarbiausias valstybės rūpestis.

Visų ūkio ir kultūros šakų specialistų kadru ruošimo ir auklėjimo klausimai visada užimdavo ir užima svarbią vietą mūsų valstybės vykdomų priemonių sistemoje. Aukštosiose mokyklose ir technikuose šiais metais mokosi 2 milijonai 720 tūkstančių žmonių. Tik per vienerius 1951 metus aukštasis mokyklas ir technikumus baigė 463 tūkstančiai jaunų specialistų.

Šiuo metu mūsų šalyje dirba daugiau kaip 5 milijonai specialistų, turinčių užbaigtą aukštąjį mokslą arba vidurinį techninį mokslą, ir ne mažesnis skaičius kvalifikuotų specialistų—praktikų, išaugusių gamyboje iš apmokytų kursuose neatsitraukiant nuo darbo.

Visuose mūsų pastekimuose didelis vaidmuo priklauso tarybiniam mokslui. Pastaruoju metu mūsų mokslininkai išsprendė eilę labai svarbių mokslinių problemų, turinčių reikšmę liaudies ūkiui ir gynybai. Eilėje mokslo šakų tarybiniai mokslininkai užėmė pirmąją vietą vystant pasaulinį mokslą. Reikšminga pastaruoju metu yra tai, kad rimtai išsiplėtė ir pagilėjo tarybinių mokslininkų bendradarbiavimas su gamybos darbuotojais. Tai ne tik padeda sėkmingiau įdiegti mokslo pasiekimus į gamybą, bet ir praturtina mokslą pramonės, transporto ir žemės ūkio gausios novatorių armijos patyrimu ir kūrybine mintim.

Vienas ryškiausių mūsų šalies kultūrinio pakilimo pasireiškimų yra literatūros ir meno suklestėjimas. Konkretuose vaizduose įkūnydami didžiausias komunizmo idėjas, jie yra galinga priemonė masėms auklėti komunizmo dvasia, tarybinio patriotizmo ir internacionalizmo dvasia. Šie metai, kaip ir ankstyvesnieji metai, pasižymėjo tuo, kad pasirodė eilė aukštai meninių, literatūros ir meno kūrinių, teisingai atvaizduojančių aukštąs moralines tarybinių žmonių savybes, jų gyvenimą ir kovą už tolesnį Tėvynės galybės augimą, už taiką ir draugystę tautų tarpe, už viso pasaulio žmonių laimę.

Nukreipdamos pagrindines šalies jėgas ir resursus į tolesnį liaudies ūkio ir kultūros kilimą, partija ir Vyriausybė neišleidžia iš akių būtinumo stiprinti gynybą. Istorinis patyrimas pilnutinai patvirtino draugo Stalino ne kartą padarytą išpėjimą, kad nugalėjusio socializmo šalis, būdama kapitalistiniame apsupime, turi būti nuolatos pasirengusi duoti atkirtį galimai imperialistinių valstybių agresijai.

Šiais metais, kaip ir visada, partija ir Vyriausybė darė visa tam, kad didvyriškoji tarybinė liaudies, su kūrybinio darbo patosu statanti

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 34-osios metinės

L. P. Berijos pranešimas Maskvos Tarybos iškilmingajame posėdyje 1951 m. lapkričio 6 d.

didžiuosius komunizmo rūmus, galėtų ir ateityje nebijoti dėl savo šalies likimo. (Plojimai). Tarybinė Armija ir Karinis Jūrų Laivynas, turintieji pasauliui žinomas neprilygstamas moralines ir kovines savybes, savo žinioje turi visų rūšių šiuolaikinius ginklus, kad galėtų smogti triuškinančių smūgių kiekvienam, kas, nepaisydamas įtikinančių istorijos pamokų, vėl išdrįstų užpulti mūsų Tėvynę. (Ilgai trunką plojimai).

Kaip yra žinoma, lemiamoji mūsų pergalių sąlyga yra Spalio revoliucijos pagimdytos mūsų visuomeninės ir valstybinės santvarkos pranašumai. Vienas svarbiausių šių pranašumų pasireiškimų yra tai, kad Tarybinė santvarka pirmą kartą atpalaidavo ir išvadavo didžiulias liaudies jėgas, sukėlė išvaduotų iš kapitalizmo išnaudojimo masių galingą aktyvumą ir neišsenkamą kūrybinę iniciatyvą. Kaip tik šis masių aktyvumas ir iniciatyva yra ypatingai svarbus nenugalimų komunizmo jėgų šaltinis. Partija ir Vyriausybė, kaip ir anksčiau, nuolat rūpinasi tuo, kad partiniai ir tarybiniai organai, o taip pat visuomeninės organizacijos, mobilizuojančios ir organizuojančios šį kūrybinį liaudies aktyvumą, toliau gerintų savo darbą.

Tarybiniai žmonės nuolat pasiekia laimėjimus savo darbe todėl, kad jiems yra svetimi išpuikimas ir pasitenkinimas savimi, kad jie niekada nenusiramina tuo, kas pasiekta, ir

savo pasiekimus daugiausia matuoja didžiųjų ateities uždavinių šviesoje. Kritika ir savikritika, kaip moko mus draugas Stalinas, yra mūsų vystymosi dėsnis, lemiamoji priemonė nugalėti bet kokius rutinai ir sustingimui, visam tam, kas sena, miršta, kas kliudo mūsų pergalingam žengimui pirmyn. Masių sąmoningumo lygis, kadru idėjinis-teorinis paruošimas žymia dalimi nulemia bolševikinės kritikos ir savikritikos veiksmingumą. Kaip ir visada, mūsų partijos dėmesio centre yra klausimai dėl komunistinio masių auklėjimo, dėl kadru idėjinio-politinio lygio tolesnio kėlimo, dėl jų įsivavinimo didžiojo Markso—Engelso—Lenino—Stalino mokslo.

Augant mūsų naujiems laimėjimams komunistinėje statyboje, nenukrypstamai auga ir tvirtėja socialistinės visuomenės vystymosi varomosios jėgos. Kiekviena mūsų šalies darbininkų, valstiečių ir inteligentijos gyvenimo bei darbo diena pateikia naujus ryškius patriotizmo, tarybinės visuomenės moralinės politinės vienybės ir TSRS tautų draugystės pasireiškimus. Mūsų šalies tautų valios ir siekimų nesugriaunama vienybė, jų materialinių ir moralinių jėgų vienybė yra vienas svarbiausių mūsų Tėvynės galybės pagrindų. Kaip tik šios vienybės dėka mūsų valstybės pajėgia išspręsti tokius didžius uždavinius, apie kuriuos anksčiau negalėjo nė svajoti drąsiausieji žmonijos protai.

Tarybų Sąjunga kovoje už taiką

Milžiniškas taikos statybos užmojis mūsų šalyje iškalbingai liudija apie Tarybų Sąjungos užsienio politikos taktiką pobūdį ir demaskuoja šmeižikus, plepančius apie mūsų Vyriausybės agresyvius ketinimus.

„Negali nei viena valstybė,—sako draugas Stalinas,—tame tarpe ir Tarybų valstybė, vystyti plačią civilinę pramonę, pradėti didžiulias statybas, kaip hidroelektrinės prie Volgos, Dniepro, Amu—Darjos, kurios reikalauja dešimčių milijardų biudžetinių išlaidų, tęsti politiką kainų masinio vartojimo prekėms sistemingo mažinimo, kuris taip pat reikalauja dešimčių milijardų biudžetinių išlaidų, įdėti šimtus milijardų į vokiškųjų okupantų sugriauto liaudies ūkio atkūrimo reikalą, ir drauge su tuo, tuo pat metu, didinti savo ginkluotąsias pajėgas, išvystyti karinę pramonę. Nesunku suprasti, kad tokia beprotiška politika atvestų į valstybės bankrutavimą“.

Tarybų valstybės taikioji politika pagimdyta Spalio socialistinės revoliucijos. Tarybų valdžios daugiau kaip trisdešimt metų istorija rodo, kad Spalio revoliucija yra kuriamoji revoliucija, naujos, komunistinės visuomenės planingos statybos revoliucija. Prieš mūsų mums primesti karai tik trukdė mūsų didžiajame darbe.

Draugas Stalinas savo pranešime partijos XIV suvažiavime nepaprastai aiškiai nusakė Tarybinės vyriausybės užsienio politiką: „Mūsų vyriausybės politikos, užsienio politikos, pagrindą sudaro taikos idėja. Kova už taiką, kova prieš naujus karus, demaskavimas visų tų žygių, kurių imamasi naujam karui paruošti... tai yra mūsų uždavinys“.

Nebuvo nė vienos tarptautinės konferencijos arba pasitarimo, vykusių dalyvaujant Tarybų Sąjungai, kuriuose Tarybinės Vyriausybės ats-

tovai nebūtų iškėlę konstruktyvių pasiūlymų, skirtų užkirsti keliui tarptautiniams konfliktams ir užtikrinti taiką bei saugumui. Tačiau mūsų pastangos šią kryptimi daugumoje atvejų susidurdavo su eilės buržuazinių valstybių valdančiųjų sluoksnių tiesioginiu pasipriešinimu. Padėtis maža tepasikeitė ir po antrojo pasaulinio karo, iš kurio, atrodytų, daugelio šalių valstybiniai veikėjai turėjo padaryti reikiamas išvadas.

Tautos ryžosi didžiulėms aukoms ir vargams triuškinant agresyvų fašistinį bloką, tikėdamosi, kad po pergalės joms bus užtikrintos sąlygos taikiai vystytis. Dar antrojo pasaulinio karo įkarštyje draugas Stalinas buvo įspėjęs, kad nepakanka laimėti karą, reikia dar užtikrinti tvirtą ir ilgą taiką tarp tautų. Tačiau nespėjo ataušti milijonų aukų kraujas kautynių laukuose, kai Amerikos—Anglijos imperialistai sumanė naują karą. Tuoju po karo JAV, Anglijos ir Prancūzijos valdantieji sluoksniai ėmė tiesiog laužyti karo metu pasiektus ypač svarbius susitarimus tarp didžiųjų valstybių, žlugdyti tarptautinį bendradarbiavimą ir lipdyti agresyvią bloką, siekdami įstumti tautas į naujų pasaulinių skerdynių nelaimės.

Nėra reikalo minėti čia visiems žinomas faktus. Pakanka nurodyti, kad Jungtinės Amerikos Valstybės atvirai atkuria tuos du karo židinius—Vakaruose—Vokietijos zonoje ir Rytuose—Japonijos zonoje, kurių likvidavimas peritame kare atsėjo laisvę mylinčioms tautoms milijonus žmonių gyvybių ir pareikalavo iš jų milžiniškų materialinių aukų bei neapsakomų kančių.

Pastaruoju metu paspartintais tempais remilitarizuojama Vakarų Vokietija, įtraukiant į šį darbą hitlerinius karinius nusikaltėlius. Ir priešingai sveikam protui, šiame vokiš-

kojo militarizmo atkūrimo aktyviausiai dalyvauja dabartiniai Prancūzijos valdovai, kai Prancūzijos liaudis per vieną žmonių kartą du kartus patyrė visus vokiškosios agresijos baisumus. Lengva suprasti, kodėl amerikiniai vadeivos laiko patogiausiu paslaugų žmonių iš prancūzų tarp rankomis įgyvendinti savo planus Vokietijos atžvilgiu po priedanga „Šumano plano“, „Pleveno plano“ ir pan. Tačiau Europos tautos negali nesuprasti, kad tai sukelia rimtą grėsmę taikai. Tarybinė Vyriausybė negalėjo praeiti pro šį faktą, kai šturksčiai laužomi ne tik Potsdamo susitarimas, bet ir Prancūzijos—Tarybų Sąjungos 1944 metais sudarytoji sąjungos ir savitarpio pagalbos sutartis. Ji specialiose notose pareiškė Prancūzijos vyriausybei apie jos dabartinės politikos pavojingas pasekmes ir apie jos atsakomybę už susidariusią padėtį.

Neseniai amerikinis—angliškasis blokas pratempė vadinamąją taikos sutartį su Japonija, o JAV, be to, sudarė su ja karinį susitarimą, atvirai pradėjusios atkurti Japonijos militarizmą. Pasaulio viešoji nuomonė yra pasipiktinusi tuo, kad nuo dalyvavimo taikos sutartyje su Japonija nušalinta didžioji kinų tauta, daugiausia nukentėjusi nuo japoniškosios agresijos ir įnešusi didžiulį indėlį į japoniškojo imperializmo sutriuškinimo reikalą, tuo tarpu kai amerikiečiai giriasi parašais atstovų Honduraso, Kosta—Rikos ir į jas panašių smulkių pusiau kolonijinių valstybių, kurios ne tik nedalyvavo sutriuškinant imperialistinę Japoniją, bet savo gausių pirklių bei dvarininkų asmenyje pelnėsi iš karo su ja. Niekam ne paslaptis, kad ši separatinė sutartis su Japonija tarnauja ne taikos tikslams, o karo ruošimo tikslams. Tarybų Sąjunga, ne kartą primygtinai reikalavusi sudaryti tikrą, teisingą taikos sutartį su Japonija remiantis, Kairo ir Potsdamo deklaracijomis bei Jaltos susitarimu, būtų išdavusi savo tradicinę taikos politiką, jeigu ji būtų padėjusi savo parašą po tokia „taikos“ sutartimi. Šios sutarties reikšmingumą mažina dar ir tai, kad ją sudarant nedalyvavo antroji pagal didumą ir reikšmę Azijos valstybė—Indija.

Vokiškojo ir japoniškojo militarizmo atkūrimo įkvėpėjai, kaip matyti, nenori skaitytis nei su vokiečiais, nei su japonų tautomis, kurios ne mažiau už kitas tautas nukentėjo nuo jų neseniai buvusių valdovų sukulto karo. Šios tautos negali laukti nieko gero iš naujo karo ir vargu ar sutiks būti patrankų mėsa Amerikos milijardieriams.

Amerikinio bloko agresyvią politiką vaizdžiausiai demaskuoja Jungtinių Valstybių karinė intervencija Korėjoje. JAV atstovai žlugdė visus TSRS ir kitų taikingųjų valstybių pasiūlymus nutraukti amerikinę agresiją Korėjoje, o dabar visaip vilkina Kesone prasidėjusias derybas.

Mes esame įsitikinę, kad narsioji korėjiečių tauta ras garbingą išeitį iš amerikiečių išprovokuoto kruvino konflikto ir tuo dar kartą parodys pasauliui, kad jokia jėga negalima pavergti tautos, pasiryžusios kovoti ir nugalėti. (Plojimai).

JAV atkakliai mėgina paversti Suvienytųjų Tautų Organizaciją karo įrankiu. JAV spaudžiama, ji suteikė savo vėliavą amerikinei agresijai Korėjoje pridengti, o po to, pažaisdama nuo amžių egzistuojančias tautų teises, agresoriumi paskelbė

Kinijos Liaudies Respubliką. Viso pasaulio dori žmonės negali nesutikti su teisingumu draugo Stalino žodžių, kad „Iš esmės SNO dabar yra ne tiek pasaulinė organizacija, kiek organizacija amerikiečiams, veikianti Amerikos agresorių reikalams“.

Pastaruoju metu imperializmo stovykloje sustiprėjo ruošimosi karui tempai. JAV visaip plečia agresyvių Atlanto bloką, spaudimu, grasinimais ir įvairiais pažadais įtraukdamos į jį naujas šalis, tame tarpe ir geografiškai nesusijusias su Atlanto zona, kuria naujas karines bazes visose pasaulio dalyse, karštiligiškai plečia visų ginklų rūšių gamybą ir ieško patrankų mėsos visuose žemės rutulio kampuose.

Negailestingai slopinami, ypač Jungtinėse Valstybėse, mažiausieji antikarinių nuotaikų pasireiškimai, įdiejami fašistiniai—policiniai metodai visose valstybinio aparato grandyse. Iš išgirtosios „amerikinės demokratijos“ belieka tik pasigailėjimo verti griuvėsiai. Tai yra priversta pripažinti ir pati Amerikos spauda. Viskonsino valstijos senatorius Cesteris Dempsis neseniai rašė laikraštį „Kepital Taims“:

„Mes, būdavo, stebėdavomės Hitlerio ir Gebelso propagandos paveiktų vokiečių vergiškumu. Dabar mes atsidūrėme dar blogesnėje padėtyje, negu kada nors yra buvę vokiečiai. Pas mus egzistuoja visiška minčių kontrolė, mes esame kariaunos ir jos šmeižikiškos klikos rankose“. JAV valstybės veikėjai tiek įsiskarščiaavo, jog pradėjo policinius metodus perkelti į tarptautinius forumus. Net hitleriniai politiniai gešftmacheriai galėtų pavydėti Amerikos diplomatų su Trumenu priešakyje sukčiavimo metodams Sanfrancisko konferencijoje. (Plojimai).

Jungtinėse Valstybėse kapitalistinės monopolijos vis labiau užgniaučia valstybės aparatą. Jeigu anksčiau faktiškai šalies šeimininkai—finansiniai ir pramoniniai magnatai patys likdavo šešėlyje, palikdami savo politiniams tarnams ginti jų interesus politikos srityje, tai dabar jie netarpiškai pasiglemžia Jungtinių Valstybių administracinę-politinę ir diplomatinę aparatą. Yra žinoma, kad ypatingai svarbius valstybinius reikalus lemia vertelva iš Morgano grupės—Čarlzas Vilsonas, kuris nesivaržydamas prie ypatingai svarbių valstybės aparato svertų skiria žmones iš stambiausių milijardierių—Morgano, Rokfelerio, Melono, Diupono ir kitų—susivienijimų, glaudžiai susijusių savitarpyje ne tik ekonominiams, bet ir giminystės ryšiais. Jie nesivaržydamai išnaudoja šalies ekonomiką milijardierių interesais.

Ir štai tuo metu, kai plutokratija ir policinis režimas taip slaučia jo paties šalyje, prezidentas Trumenas drįsta begėdiškai tauškėti apie „demokratijos nebuvimą“ Tarybų Sąjungoje, toje pačioje Tarybų Sąjungoje, kur, kaip yra žinoma, seniai jau yra nuverstas policinis režimas ir plutokratija ir kur visa valdžia priklauso demosui, liaudžiai. (Ilgai trunką plojimai).

Tokie, draugai, yra faktai. Jie kalba apie tai, kad Amerikos—Anglijos blokas stojo į naujo karo parengimo ir sukėlimo kelią.

Šiomis sąlygomis Tarybų Sąjunga, būdama ištikima savo taikiai politikai, nepuilstamai kovoja už tai, kad būtų užkirstas kelias karui ir būtų išsaugota taika. Kiekvienoje SNO (Nukelta į 4 pusl.)

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 34-osios metinės

L. P. Berijos pranešimas Maskvos Tarybos iškilmingajame posėdyje 1951 m. lapkričio 6 d.

(Atkelta iš 3 pusl.)

asamblėjoje, Saugumo Tarybos posėdžiuose, Užsienio reikalų ministrų tarybos sesijose Tarybų Sąjunga visokeriopai demaskuoja karo kurstytojų planus ir pateikia konkrečius pasiūlymus, skirtus taikai užtikrinti, nesavanaudiškai gina tautų teises ir suverenumą. Visiems yra žinomi tarybiniai pastarojo laikotarpio pasiūlymai dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių, dėl didžiųjų valstybių ginkluotųjų pajėgų sumažinimo vienu trečdaliu per vienerius metus, dėl atominio ginklo uždraudimo, dėl kuo greičiausio taikos sutarties su Vokietija sudarymo, po to išvedant visas okupacines kariuomenes, dėl Vokietijos bendros demokratinės vyriausybės sudarymo. Vienas iš ypatingai ryškių Tarybų Sąjungos kovos už taiką pavyzdžių yra TSRS Aukščiausiosios Tarybos 1951 metų kovo 12 d. priimtas Taikos gynybos įstatymas, pagal kurį asmenys, kalti karo propaganda, perduodami teismui, kaip sunkūs kriminaliniai nusikaltėliai.

Mūsų užsienio politika remiasi Tarybų valstybės galia. Tik naivūs politikai gali vertinti jos taikų pobūdį, kaip mūsų nepasitikėjimą savo jėgomis. Tarybiniai žmonės ne kartą yra parodę pasauliui, kaip jie moka ginti savo Tėvynę. Buvo laikas, kai mūsų jauni, dar nesustiprėję Tarybų respublikai teko ginti savo egzistavimą nuo karinio žygio keturios buržuazinių valstybių, kurioms vadovavo Anglijos, JAV, Prancūzijos ir Japonijos imperialistiniai rykliai. Priešai puolė ir iš šiaurės ir iš pietų, ir iš rytų ir iš vakarų. Šalis gyveno ekonominę suirutę, stigo duonos darbininkams, ginklų armijai. Interventai buvo įsitikinę, kad Tarybų valstybės dienos suskaičiuotos, kad jie greit pasmaugs ją karine jėga. Tačiau reikalas pakrypo kitaip. „Visas pasaulis žino,—rašė draugas Stalinas apie šio žygio pasėkas,—kad ir angliškieji interventai ir jų sąjungininkai buvo gėdingai išmesti už šalies ribų mūsų pergalingos armijos.“

Ne pro šalį būtų atminti apie tai ponams naujo karo kurstytojams.

Kai 1941 metų birželio mėnesį ligi dantų apsiginklavusi fašistinė Vokietija, turėjusi tuo metu savo žinioje beveik visos Europos karinį potencialą, klastingai užpuolė mūsų šalį, tai ne tik apsvaigę nuo lengvų karinių laimėjimų Vakaruose hitleriniai generolai, bet ir daug kas mūsų tuometinių sąjungininkų stovykloje buvo tos nuomonės, kad Tarybinė Armija sugebės atslaikyti tik kelias savaites, daugiausia kelis mėnesius. O tuo tarpu kaip tik į Tarybų Sąjungos jėgą ir galią sudužo hitlerinės Vokietijos karinė mašina.

Mes atkakliai kovojame už taiką ne tik todėl, kad mums nereikalingas karas, bet ir todėl, kad tarybinė liaudis, sukūrusi savo šalyje su Lenino—Stalino vėlavta teisingiausia visuomeninę santvarką, laiko agresyvių karą sunkiausiu nusikaltimu žmonijai, didžiausia nelaime viso pasaulio paprastiesiems žmonėms. Tačiau jeigu imperialistiniai grobuonys mūsų liaudies taikingumą aiškina kaip jos silpnumą, tai jų laukia dar gėdingesnis žlugimas, negu tai patyrė jų pirmtakai karinių avantiūrų prieš Tarybų valstybę srityje. (Audringi plojimai). Įtali turi gerą priežodį: „Kas nenori tikėti pamokoms, tas pasimo-

kys ant savo kailio“. (Plojimai).

JAV ir Anglijos valdantieji sluoksniai mėgina apgauti pasaulio viešąją nuomonę kalbomis apie tai, kad, esą, joms tenka ginkluotis dėl karinio užpuolimo iš Tarybų Sąjungos pusės grėsmės.

Melagingos kalbos apie tarybinę grėsmę, apie tarybinių taikių pasiūlymų nenuoširdumą nėra naujos. Prisiidengdami šiomis kalbomis, Europos ir Amerikos imperialistai po pirmojo pasaulinio karo ginklavimo fašistinę Vokietiją, už ką daugeliui tautų teko sumokėti krauju antrojo pasaulinio karo metu. Tačiau tuščiai galvoja gerbiameji diplomatai iš amerikinio-angliško bloko, kad tautų atmintis yra trumpa, kad taip lengva jas apalazgyti melu.

Pasaulio tautos apie vyriausybių politiką sprendžia ne iš žodžių, o iš darbų. Tarybų Sąjunga niekada nevengė tiksliai vykdyti įsipareigojimų, prisilmtų pagal sutartis. Tai ir yra žodžių bei darbų vienybė praktikoje. Mažiausia keistai skamba JAV valdančiųjų sluoksnių lūpose kitų apkalbinimas nenuoširdumu tuo metu, kai jie patys šturkščiai pamynė istorinius Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijų nutarimus. Nuo pasaulio tautų negalima nuslėpti, kieno žodžiai skiriasi nuo darbų.

Siekdami pateisinti savo agresyvią politiką Tarybų Sąjungos atžvilgiu, imperialistinių valstybių veikėjai šmeižikiškai priskiria tarybiniams žmonėms neigiamą galimumo dviejų sistemų taikaus egzistavimo vienos greta kitos.

Dar pirmaisiais Tarybų valdžios metais mūsų valstybės įkūrėjas Leninas išskėlė taikos ir susitarimų su kapitalistinėmis valstybėmis principą. „Mūsų kelias teisingas,—sakė Leninas,—mes esame už taiką ir susitarimą, bet mes esame prieš vergovę ir vergovines susitarimo sąlygas“. Šis lenininis principas yra Tarybų valstybės politikos pagrindu. „Mūsų santykių su kapitalistinėmis šalimis pagrindą,—sako draugas Stalinas,—sudaro prielaida dviejų priešingų sistemų egzistavimo vienos greta kitos“. Draugas Stalinas apibūdino ir realią susitarimų tarp TSRS ir kapitalistinių šalių bazę. „Eksportas ir importas,—nurodė draugas Stalinas,—yra tinkamiausia dirva tokiems susitarimams. Mums reikalingi: įrenginiai, žaliavos (pavyzdžiui, medvilnė), pusfabrikačiai (metalo ir kt.), o kapitalistams reikalinga šias prekes realizuoti. Štai jums dirva susitarimui“. Kapitalistams reikia: naftos, miško, duoninių produktų, o mums reikia realizuoti šias prekes. Štai jums dirva susitarimui“.

Tai buvo pasakyta 1927 metais. Dabar mes turime nepalyginti daugiau galimumų reikalingiems ryšiams su kapitalistinėmis šalimis. Mes su tiklume žymiai išplėsti reikalingą bendradarbiavimą savitarpio naudoms pagrindu su JAV, Anglija ir Prancūzija bei kitomis tiek Vakarų, tiek ir Rytų buržuazinėmis šalimis. Ne Tarybų Sąjungos kaltė, jeigu šių šalių valdantieji sluoksniai, savo valstybių interesų nenaudai, stoja į ekonominį ryšių su TSRS pakirtimo ir siaurimo kelią.

Taikus egzistavimas dviejų sistemų vienos greta kitos numato taip pat ir politinius susitarimus. „Mes vykdomė taikos politiką,—kalbėjo draugas Stalinas,—ir mes esame pasirengę pasirašyti su buržuazinėmis valstybėmis savitarpio nepuolimo pak-

tus. Mes vykdomė taikos politiką ir mes esame pasirengę susitarti dėl nusiginklavimo, net iki nuolatinių armijų visiško panaikinimo, apie ką mes esame pareiškę visam pasauliui dar Genujos konferencijoje. Štai jums dirva susitarti diplomatine linija“.

Tačiau imperialistams reikalingi ne susitarimai. Jie bijo susitarimų su Tarybų Sąjunga, nes tokie susitarimai gali pakirsti jų agresyvius planus, padarys neberekalingas ginklavimosi varžybas, teikiančias jiems milijardinius antpelnius. Imperialistams reikalingas karas. Jis jiems reikalingas pavertti ir apiplėšti tautoms, jis reikalingas, visų pirma, Amerikos monopolininkams milžiniškiems antpelniams gauti.

Pasirengimui karui vadovauja Amerikos imperialistai, ir vis dėlto Jungtinių Valstybių veikėjai nesiliauna plėpėję apie savo tariamai taikius ketinimus. Jie, girdi, mielai „saugotų“ taiką, tačiau „sąlygomis“, kurias padiktuos Jungtinės Valstybės. O kokios yra šios „sąlygos“? Pasaulio tautos turi atsiklaupyti prieš amerikinį kapitalą, išsižadėti savo nacionalinės nepriklausomybės, priimti tą valdymo formą, kokią priimes amerikiniai „patarėjai“, įvesti pas save „amerikinį gyvenimo būdą“, vystyti tik tas ūkio šakas ir tik tokiu mastu, kurie yra tinkami ir naudingi Amerikos monopolininkams. Žodžiu, tautos turi išsižadėti savo politinio suverenumo ir ekonominio savarankiškumo, savo kultūrinių bei kitų interesų ir tapti naujai iškeptos Amerikos imperijos pavaldiniais. Ir tai vadinama taikos „išsaugojimu“! Iš tikrųjų, kam Amerikos imperializmo vadeivos rizikuotų karu, jeigu jiems pavyktų vien tik grasinimų ir šantažo keliu pajungti tautas savo diktatui? Kaip yra žinoma, ir beprotis Hitleris sutiko su tokiomis „taikos sąlygomis“. Tačiau juk kaip tik šios imperialistinės „taikos sąlygos“ ir atvedė į antrąjį pasaulinį karą. Aišku, kad Trumanas, stuldamas analogines „taikos sąlygas“, stoja į Hitlerio kelią ir siekia įvelti tautas į trečią pasaulinį karą.

Kiekvienam doram žmogui kyla teisėtas klausimas: kokių pagrindų JAV pretenduoja į išimtinę padėtį kitų šalių tarpe? Argi pasaulio tautos nėra lygiateisės? Gal būt, tuo pagrindu, kad jos turi daug aukso, sukrauto iš milijonų kraujo bei kančių, ir tinkamo papirkimui? Tačiau tautos neprekiauja savo laisve. Tegul ponai Amerikos imperialistai ne užliūliuoja savęs mintimi, kad jetgu jiems pavyko nupirkti už auksą kai kuriuos valdovus buržuazinėse šalyse, tai jie tuo pačiu nupirko taip pat ir šių šalių tautas.

JAV veikėjams nepavyksta nuslėpti, jog ginklavimosi varžybos jiems reikalingos tam, kad, grasinant jėga, būtų galima padiktuoti kitoms tautoms savo imperialistines, grobiškiškas „taikos sąlygas“.

Kaip matote, šie ponai visur plepa apie taiką ir tuo pačiu metu rengia naują karą, atvirai žvangina ginklais ir pagyrūniškai puikauja kažkokiais „fantastiniais sviediniais“. Tegul jie negalvoja ką nors, šituo įbauginti. Kai dėl tarybinės liaudies, tai tik žmonės, galutinai netekę sugebėjimo blaičiai vertinti istorinius įvykius, gali dar galvoti, kad tarybinę liaudį galima įbauginti grasinimais. Jetgu iki šiol kiekvienas im-

perialistinių valstybių karinis užpuolimas prieš mūsų šalį visuomet baigdavosi gėdingu sužlugimu, tai dabar mūsų valstybė yra dar stipresnė ir galingesnė, mūsų liaudis yra dar labiau susitelkusi ir įsitikinusi savo jėgomis. (Plojimai). Tegul žino ponai, apsvaigę nuo karinės isterijos, jog jeigu jie užpuls mūsų šalį, tai tarybinė liaudis sugebės sutikti juos taip, kad visiems laikams atgrasintų beprotiškus pasikėsimus į mūsų socialistinės Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. (Audringi, ilgai trunką plojimai).

Jeigu jau kam nors reikia bijoti naujo pasaulinio karo pasekmių, tai visų pirma jų turi bijoti Amerikos ir kitų buržuazinių šalių kapitalistai, nes naujas karas iškels tautoms klausimą dėl kenksmingumo kapitalistinės santvarkos, kuri negali gyventi be karo, ir dėl būtinumo pakeisti šią kruviną santvarką kita, socialistine santvarka (ilgai trunką plojimai). — lygiai kaip kad buvo Rusijoje po pirmojo pasaulinio karo, kaip kad buvo Europos ir Azijos liaudies demokratinėse šalyse po antrojo pasaulinio karo.

Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad imperializmo stovykla yra galingas agresyviųjų jėgų susivienijimas. Žinoma, šių jėgų negalima nepakankamai vertinti. Tačiau taikos stovykla yra žymiai stipresnė už karo stovyklą. Tuo metu, kai taikos stovykla yra sutelkta vieningo tikslo, karo stovykloje pastebimi žymūs interesų skirtumai, o daug šalių įtraukta į šią stovyklą pasinaudojant jų ekonomine priklausomybe nuo JAV, kaip išgarsėjusio „Maršalo plano“ pasėka.

Imperializmo fronto išorinė vienybė negali nušlėpti jo gilių vidinių prieštaravimų, susijusių svarbiausia su kova dėl žaliavų išteklių, realizavimo rinkų ir kapitalo investavimo sferų. Šie prieštaravimai susipina, apimdami visas imperializmo stovyklos šalis, tačiau svarbiausiais jų lieka prieštaravimai tarp JAV ir Anglijos tiek Europoje, tiek ir Azijoje.

Vargu ar galima abejoti tuo, kad prieštaravimai imperialistų stovykloje gilės juo toliau, juo labiau.

Dar rimtesnis veiksnys yra imperializmo užnugario silpnumas. Kad ir kaip imperialistai mėgintų apalazgyti tautas melu, kad ir kokių klastų besigriebtų dešinieji socialistai, šie uolūs imperializmo tarnai, išduodami darbo žmonių interesus, faktas lieka faktu, kad pačioje imperializmo stovykloje, imperialistų užnuguryje esama įspūdingų taikos šalininkų jėgų asmenyje milijonų dorų fizinio ir proto darbo žmonių, kurie stato taikos išsaugojimo interesus aukščiau už visokias niekingas kapitalo išmaldas. Masų antikarinės nuotikos negali nestiprėti ryšium su tuo, kad milžiniškos rengimosi karui išlaidos sunkia našta užgula darbo žmones.

Imperializmo užnugario silpnumas pasireiškia taip pat ir nacionalinio išsivadavimo judėjimo augimu kolonijinėse ir priklausomose šalyse. Didvyriškai kaujasi už savo išsivadavimą Vietnamo liaudis, kovoja Filipinų, Birmos ir Malajos tautos, nesudėję ginklų Indonezijos liaudis, auga pasipriešinimo imperializmui jėgos Artimųjų ir Viduriniųjų Rytų šalyse, Šiaurės ir Pietų Afrikos šalyse. (Pabaiga sekančiame numeryje).

REDAKTORIUS L. RUDAŠEVSKIS